

Vládní představitelé se zástupci samospráv prodiskutovali novelu stavebního zákona a představili návrh akceleračních oblastí pro výstavbu obnovitelných zdrojů energie

13.4.2026 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Novela stavebního zákona je nezbytná pro ukončení současného paralyzovaného stavu českého stavebnictví, které dopadá nejen na velké projekty, ale i na menší rekonstrukce. Jejím cílem je zrychlit a zjednodušit proces územního plánování i povolování staveb a umožnit tak rychlejší výstavbu v Česku, a to včetně bytové. Stav jejího projednávání prodiskutovali dnes po jednání vlády zástupci Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), Ministerstva průmyslu a obchodu se zástupci samospráv z Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR a Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR. Druhým tématem jednání, ke kterému se připojili i zástupci Ministerstva životního prostředí (MŽP), byly akcelerační oblasti. Jejich vymezení na celostátní úrovni vyplývá z požadavků evropské směrnice a zákona o urychlení využívání některých obnovitelných zdrojů energie, který je účinný od roku 2025.

Akcelerační oblasti pro výstavbu větrných a fotovoltaických elektráren přinesou rychlejší a administrativně snazší výstavbu obnovitelných zdrojů energie (OZE), nijak však nenahrazují samotné povolení záměru ani negarantují povolení výstavby OZE. Původní návrh rozsahu akceleračních oblastí byl zmenšen z 2685 km² na aktuálních 474 km², což je 0,6 % rozlohy České republiky. Kraje, obce i veřejnost mají možnost se k návrhu vyjádřit v průběhu května.

Novela stavebního zákona reaguje na dlouhodobé problémy praxe, zejména na roztržičnost rozhodování, zdoluhavé řešení rozporů a nízkou předvídatelnost procesů. Zavádí silnější koordinaci stanovisek, efektivnější postup při řešení rozporů a větší právní jistotu pro samosprávy i investory. Cílem je zavést jasnou odpovědnost jednoho úřadu, zrychlit a zjednodušit procesy a vytvořit stabilní a předvídatelné prostředí pro výstavbu.

„Aktuálně v čele s vládní zmocněnkyní pro implementaci stavebního práva dokončujeme znění komplexního pozměňovacího návrhu, který do výborů poslanecké sněmovny předložíme 16. dubna. Veškerý čas, který jsme si vzali navíc, jsme využili k intenzivnímu jednání s dalšími resorty, zákonodárci, samosprávami, svazy a profesními organizacemi, abychom se přiblížili široké shodě napříč všemi klíčovými aktéry. Novela poskytuje obcím i krajům silnější roli při územním plánování a současně zlepšuje fungování celého systému až na úroveň povolování staveb, které nově bude zajišťovat jednotná státní stavební správa. Vláda považuje návrh za důležitý krok k hospodárnějšímu, srozumitelnějšímu a rozvojově odpovědnému stavebnímu právu. Podpora novely je podporou silné samosprávy, lepších podmínek pro investice a dlouhodobého rozvoje České republiky,” uvedla dnes ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová.

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejní v úterý 14. dubna 2026 návrh Změny č. 2 Územního rozvojového plánu, kterou by do konce srpna letošního roku mělo dojít k vymezení akceleračních oblastí celostátního významu pro obnovitelné zdroje energie. „Návrh představuje oblasti vhodné k výstavbě větrných a fotovoltaických elektráren, nejde ale o konečnou podobu. Naopak tímto krokem teprve začíná proces, ve kterém se budou vyjadřovat kraje, obce, veřejnost i další orgány státní

správy. S návrhem se zájemci mohou seznámit od 14. dubna na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj nebo během veřejného projednání. Harmonogram projednání změny územního rozvojového plánu předpokládá projednání plánu s dotčenými orgány 30. dubna 2026 a s veřejností 15. května 2026. Na veřejném projednání bude návrh detailně představen a odborně vysvětlen s prostorem pro dotazy veřejnosti. Připomínky k návrhu bude možné v obou případech uplatnit u Ministerstva pro místní rozvoj, a to do 15 dnů od projednání,” uvedla **ministřyně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová**. Akcelerační oblasti se vymezují pro zjednodušené povolování větrných a fotovoltaických elektráren a s nimi související infrastruktury. Jde o oblasti, které jsou považovány za nejméně kolizní s ohledem na podmínky v území. Zveřejnění návrhu předcházelo komplexní mapování na základě řady limitů a vybrané lokality byly detailně posouzeny z hlediska jejich vhodnosti.

„Z výsledného počtu 110 vytyčených akceleračních oblastí se na základě posouzení jejich vlivů na životní prostředí (SEA) vypustilo celkem 16 lokalit, což je už v tuto chvíli jednoznačný pozitivní krok pro životní prostředí. Zveřejněný návrh, který aktuálně zahrnuje 94 akceleračních oblastí, budeme dále projednávat. Důležitou roli budou hrát stanoviska krajů, dalších orgánů veřejné správy, připomínky veřejnosti i následné rozhodnutí vlády. Dělali jsme maximum pro to, aby bylo vymezení akceleračních oblastí v souladu s ochranou přírody i jinými zájmy. Naším cílem je dále také posílit roli obcí při povolování větrných elektráren. V rámci projednání stavebního zákona proto připravuji pozměňovací návrh, který dá obcím právo uplatňovat souhlas s umístěním větrných elektráren v určité vzdálenosti od ploch pro bydlení, a to i mimo akcelerační oblasti. Vhodnost vymezených akceleračních oblastí bude opět prověřena i při povolování konkrétních záměrů v nich. Jejich vymezení tak rozhodně neznamena automatické povolení větrných nebo fotovoltaických elektráren v daném území,“ zdůraznil dnes **Filip Turek, vládní zmocněnec pro klimatickou politiku a Green Deal**.

Současný návrh akceleračních oblastí vznikl na základě mapových podkladů od odborných organizací a v rámci spolupráce tří ministerstev – Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva pro místní rozvoj. Oproti původnímu návrhu, který vznikl na podkladech Výzkumného ústavu pro krajinu a vytypoval 2685 km² potenciálně vhodných pro obnovitelné zdroje, byla plocha pro zjednodušenou výstavbu větrných a fotovoltaických elektráren po zohlednění dalších limitů a veřejných zájmů a na základě detailního posouzení snížena na 474 km². Oblasti jsou aktuálně navrženy tak, aby nezasahovaly např. do zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem, mokřadů, aktivních zón záplavového území, památkových rezervací a zón či vnitřních území lázeňských míst. Ke každé akcelerační oblasti je navrženo tzv. územní opatření o podmínkách a zmírňujících opatřeních, zpracované za účelem vyloučení a zmírnění nepříznivých dopadů záměrů na životní prostředí a veřejné zdraví. Územní opatření stanovuje podmínky a zmírňující opatření, které se v době zpracování územního opatření jeví jako nezbytné pro adekvátní ochranu veřejných zájmů, které by jinak byly hájeny až při povolování záměru.

Akcelerační oblasti vycházejí z transpozice evropské směrnice o podpoře energie z obnovitelných zdrojů, tzv. RED 3. Jejich vymezování zároveň souvisí s plněním Národního plánu obnovy.

„Akcelerační oblasti jsou vhodné například na degradovaných plochách, jako jsou brownfieldy či bývalé těžební areály,“ říká **vrchní ředitel sekce energetiky Ministerstva průmyslu a obchodu René Neděla** a dodává: *„Zároveň je nutné rozlišovat mezi vymezováním akceleračních oblastí včetně povolovacího procesu uvnitř a v současnosti diskutovanými konkrétními projekty větrných elektráren mimo akcelerační zóny. Ty vznikají pouze v případě, že projdou standardním povolovacím procesem.“*

V České republice zatím žádné akcelerační oblasti vymezeny nejsou. Změna územního rozvojového plánu, kterou budou vymezeny akcelerační oblasti celostátního významu, by měla nabýt účinnosti do 31. srpna 2026 po předchozím projednání a schválení Vládou ČR.

Více informací o akceleračních oblastech, důvodech jejich vymezení i průběhu celého procesu naleznete na webových stránkách MŽP v sekci Akcelerační oblasti <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/akceleracni-oblasti> i s odpověďmi na často kladené otázky. Zveřejnění návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu, mapových podkladů, oznámení veřejného projednání a společného jednání s dotčenými orgány bude k dispozici 14. dubna 2026 na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Změna č. 2 Územního rozvojového plánu a související územní opatření.

Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail: [tiskove \[at\] mzp.gov.cz](mailto:tiskove@mzp.gov.cz) ([tiskove\[at\]mzp\[dot\]gov\[dot\]cz](mailto:tiskove@mzp.gov.cz))

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/vladni-predstavitele-se-zastupci-samosprav>